

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4T/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618010024
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcal
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2018:8618010024.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v trestnej veci proti obž. P. T., pre prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., na hlavnom pojednávaní dňa 18.12.2018 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Obžalovaná:

XX.XX.XXXX, nar. 19.T.H., trvale bytom O. XXX/XX, Z., prechodné bydlisko S. č. XXXX/X, A., Česká republika

sa uznáva za vinnú, že

aj napriek tomu, že rozsudkom P. súdu v Prievidzi, sp. zn. 12P/5/2009 zo dňa 25.5.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.6.2009, bola zaviazaná prispievať výživným na deti Z. T., nar. XX.XX.XXXX, N. T., nar. XX.X.XXXX a M. T., nar. X.X.XXXX, mesačne sumou vo výške po 24,50 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Námestove za obdobie od 18.6.2009 do 13.8.2016 a rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 5P/15/2017 zo dňa 17.7.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.7.2017, prispievať mesačne na tieto deti výživným vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa vopred na účet Detského charitného domu v Považskej Bystrici za obdobie od 13.8.2016 doposiaľ, si túto povinnosť z nedbanlivosti riadne neplnila v Stropkove ani inde za obdobie od dňa 18.6.2009 doposiaľ nie nepretržite, čím jej na výživnom vznikol dlh vo vzťahu k ÚPSVaR Námestovo, ktorý k dnešnému dňu trvá vo výške 1.420,49 €.

teda

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnila z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného a tento čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách,

čím spáchala

prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, 3 písmeno b/ Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b/, j/ Tr. zákona.

Za to jej súd ukladá

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j/, l/ Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienične odkladá a súčasne podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zaplatila zameškané výživné.

o d ô v o d n e n i e :

O d ô v o d n e n i e

Dňa 15.01.2018 podal prokurátor Okresnej prokuratúry vo Svidníku na tunajší súd obžalobu na obvinenú P. T. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin zanedbanie povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, j/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že - aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi, sp. zn. 12P/5/2009 zo dňa 25.5.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.6.2009, bola zaviazaná prispievať výživným na deti Z. T., nar. XX.XX.XXXX, N. T., nar. XX.X.XXXX a M. T., nar. X.X.XXXX, mesačne sumou vo výške po 24,50 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Námestove za obdobie od 18.6.2009 do 13.8.2016 a rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici, sp. zn. 5P/15/2017 zo dňa 17.7.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.7.2017, prispievať mesačne na tieto deti výživným vo výške po 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vopred na účet Detského charitného domu v Považskej Bystrici za obdobie od 13.8.2016 doposiaľ, si túto povinnosť z nedbanlivosti riadne neplnila v Stropkove ani inde za obdobie od dňa 18.6.2009 doposiaľ nie nepretržite, čím jej na výživnom vznikol dlh vo vzťahu k ÚPSVaR Námestovo, ktorý k dnešnému dňu trvá vo výške 5.729,35 € a vo vzťahu k Detskému charitnému domu Považská Bystrica vo výške 1.386,48 €.

Obžalovaná sa na hlavné pojednávanie konané dňa 18.12.2018 aj napriek riadnemu predvolaniu (termín hlavného pojednávania vzala na vedomie) nedostavila, a tak súd za splnenia podmienok podľa § 252 ods. 2 Tr. por. vykonal hlavné pojednávanie v jej neprítomnosti.

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie prečítaním výpovedí obžalovanej a svedkýň JUDr. P.a O.. C. Z. z prípravného konania a listinnými dôkazmi a to: rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/5/2009, rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 5P/15/2017, odpisom z registra trestov, výpisom z evidencie priestupkov, správami Sociálnej poisťovne, správami ÚPSVaR, správou o povesti mesta Stropkov, oznámením ÚPSVaR Námestovo zo 14.12.2018, oznámeniami Detského charitného domu Považská Bystrica.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovné:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/5/2009 zo dňa 25.05.2009 boli maloleté deti Z., N. a M. T. zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov P. a obžalovanej ako ich matke bola uložená povinnosť prispievať na ich výživu sumou 24,50 eur na každé z nich a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. Zároveň sa tým zrušili predchádzajúce rozsudky vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti a to rozsudky Okresného súdu Prievidza č.k. 15P/4/2007-25 zo dňa 21.03.2007 a č.k. 13P/483/2007-13 zo dňa 03.10.2007. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.06.2009.

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 5P/15/2017 zo dňa 17.07.2017 súd uložil povinnosť obžalovanej ako matke maloletých detí Z., N. a M. T. prispievať na ich výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa na každé z nich a to od 13.08.2016 na účet Charitného domu v Považskej Bystrici vopred najneskôr do 15. dňa toho-ktorého mesiaca. Zameškané výživné za obdobie od 13.08.2016 do 17.07.2017 vo výške 976,68 eur uložil súd matke splácať v splátkach vo výške 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania.

Obžalovaná vo svojej výpovedi v prípravnom konaní priznala, že je pravdou, že si od 18.06.2009 riadne neplnila svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom N., Z. a M.. Uviedla, že ešte za jún 2009 zaplatila sumu 73,50 eur, za júl 2009 sumu 73,- eur, no potom až na jednu platbu v septembri 2009 platby

prestala uhrádzať, pretože odišla od svojho priateľa do Českej republiky - Prahy, kde začala žiť nový život a snažila sa zabudnúť na to, čo je na Slovensku a na tamjšie problémy. Až po nejakom čase sa dozvedela, že je voči nej vedená exekúcia na nezaplatené výživné, pričom exekútor jej nejakú časť zrážal z invalidného dôchodku. Obžalovaná ďalej konštatovala, že dôchodok jej bol odňatý, pretože nebola na posudkovej komisii Sociálnej poisťovne, a preto z neho nie sú zrážané exekučné zrážky aj naďalej, no uviedla, že bude mať vôľu si tento dôchodok nanovo vybaviť a dlh aj za pomoci svojho priateľa zaplatiť, aby tak zanikla trestnosť jej činu, ktorý úprimne ľutuje. Obžalovaná taktiež uviedla, že po odchode do Prahy si popri invalidnému dôchodku (ktorý bol cca 8.000,- Kč) privyrábala na brigádach, kde zarobila cca 800,- Kč týždenne.

Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 12.12.2017 súd zistil, že obžalovanej bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok od 01.09.1998, ktorý bol rozhodnutím zo dňa 22.06.2006 zvýšený od 24.05.2005, avšak rozhodnutím zo dňa 10.02.2011 bola jeho výplata zastavená od 02.03.2011 z dôvodu, že obžalovaná ako poberateľka invalidného dôchodku sa nepodrobila vyšetreniu zdravotného stavu, na ktoré bola predvolaná. Invalidný dôchodok poberala obžalovaná od 01.01.2009 v sume 208,- eur mesačne, od 01.01.2010 v sume 214,40 eur mesačne a od 01.01.2011 do 01.03.2011 v sume 218,30 eur mesačne.

Z lekárskej správy - Správy Sociálnej poisťovne zo dňa 21.01.2011 súd zistil, že obžalovaná sa nedostavila na kontrolnú lekársku prehliadku k posudkovému lekárovi Sociálnej poisťovne ani po urgenciách zo dňa 20.04.2010, 05.05.2010, 15.07.2010, 04.08.2010, 16.08.2010, 09.11.2010 a 15.12.2010, na základe čoho posudkový lekár navrhol zastavenie vyplácania dávky podmienenej invaliditou.

Z uvedeného mal súd za preukázané, že obžalovaná je povinná plniť si vyživovaciu povinnosť voči deťom Z., N. a M., keďže je ich matkou a na základe ustanovenia § 62 Zákona o rodine jej vznikla vyživovacia povinnosť, ktorá jej bola aj deklarovaná rozsudkami Okresného súdu Prievidza sp. zn. 12P/5/2009 a Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 5P/15/2017. Vyživovacia povinnosť jej bola určená v najnižšej možnej miere, keďže v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Z výpovede samotnej obžalovanej súd zistil, že obžalovaná mala možnosť toto výživné uhrádzať, keďže sama uviedla, že po odchode do Českej republiky v septembri 2009 poberala invalidný dôchodok (ten bol podľa správy Sociálnej poisťovne 208,- eur mesačne a od 01.01.2010 vo výške 214,40 eur mesačne) a popri ňom si brigádami privyrobila cca 800,- Kč týždenne, čo je 3.200,- Kč mesačne (podľa kurzu NBS k 01.10.2009 je to 125,89 eur). Obžalovaná ale aj napriek tomu výživné neuhrádzala, čo odôvodnila tým, že po odchode do Českej republiky chcela zabudnúť na to, čo je na Slovensku. Obžalovaná následne svojou nečinnosťou zapríčinila to, že jej Sociálna poisťovňa zastavila vyplácanie invalidného dôchodku, pretože sa aj napriek opakovaným urgenciám nedostavila k posudkovému lekárovi na vyšetrenie. Obžalovaná tak nielen výživné uhrádzať mala, ale aj uhrádzať mohla, čo ale neurobila.

Súd vyhodnotil dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach a na ich podklade má za preukázané, že obžalovaná skutok spáchala tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd má za preukázané, že skutok spáchala obžalovaná, keď v období od 18.06.2009 až doposiaľ si riadne neplnila svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom A., N. a M.. Podľa § 62 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť a výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Obžalovaná teda ako matka Z., N. a M. porušila túto zákonom stanovenú povinnosť, keď si neplnila svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom, ktoré neboli schopné sa samé živiť.

Podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 207 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 Tr. zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu b) po dlhší čas,

j) na viacerých osobách.

Podľa § 127 ods. 12 Tr. zákona viacerými osobami sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby. Vzhľadom na to, že obžalovaná si neplnila svoju výživovú povinnosť (hoci aj podľa jej vlastnej výpovede tak urobiť mohla) od 18.06.2009 aj keď nie nepretržite, je možné konštatovať, že tak konala po dlhší čas, pričom výživné neplatila na 3 deti a teda viaceré osoby. Obžalovaná tak spáchala trestný čin závažnejším spôsobom konania - na viacerých osobách a po dlhší čas, čím naplnila znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona.

Z vyjadrení oprávnených osôb, na účet ktorých mala obžalovaná dlžné výživné uhrádzať a to Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo a Detského charitného domu Považská Bystrica vyžiadaných pred rozhodovaním súdu súd zistil, že obžalovaná dlžné výživné začala uhrádzať. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo listom zo dňa 14.12.2018 oznámil súdu, že voči obžalovanej evidujú dlh na výživnom už len vo výške 1.420,49 eur (z pôvodných 6.846,71 eur) a Detský charitný dom Považská Bystrica v deň rozhodovania súdu oznámil, že obžalovaná má voči nim aktuálne uhradený celý dlh na výživnom. Preto súd upravil žalovaný skutok v časti výšky dlhu na výživnom tak, že dlh voči ÚPSVaR Námestovo upravil na sumu 1.420,49 eur a časť skutku deklarujúceho dlh na výživnom voči Detskému charitnému domu Považská Bystrica zo skutkovej vety vypustil.

Pri určovaní druhu a výmery trestu uloženého obžalovanej sa súd riadil základnými zásadami uvedenými v ustanovení § 34 Tr. zákona a bral teda do úvahy konkrétne okolnosti spojené so spôsobom spáchania trestného činu a jeho následkom, zavinením, poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, osobou páchatel'a, jeho pomermi a možnosťou jeho nápravy.

U obžalovanej súd zistil dve poľahčujúce okolnosti a to tie, že sa k spáchaniu trestného činu priznala a úprimne ho oľutovala (§ 36 písm. l/ Tr. zákona) a že pred spáchaním trestného činu viedla riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zákona). Obžalovaná nemá žiaden záznam v registri trestov a ani v registri priestupkov. Žiadnu priťažujúcu okolnosť súd nezistil.

Trestná sadzba za spáchaný prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona je 1 rok až 5 rokov odňatia slobody, Vzhľadom na prevyšujúci pomer poľahčujúcich okolností nad okolnosťami priťažujúcimi (2:0) súd pri ukladaní trestu v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zákona vychádzal z trestnej sadzby 1 rok až 3 roky a 8 mesiacov (horná hranica 5 rokov, t.j. 60 mesiacov sa znížila o 16 mesiacov ako 1/3 zo 4 rokov, t.j. rozdielu medzi hornou hranicou 5 rokov a dolnou hranicou 1 rok).

Trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby a teda vo výmere 1 rok súd považoval za primeraný tak s ohľadom na osobu obžalovanej a jej pomery, ako aj závažnosť trestného činu. Súd zohľadnil tú skutočnosť, že obžalovaná je invalidnou dôchodkyňou, ktorá nemá žiaden záznam v registri trestov a ani v registri priestupkov, a tak tento trestný čin súd považoval len za ojedinelé vybočenie z medzi inak riadneho správania sa. V neposlednom rade súd prihliadal aj na tú skutočnosť, že obžalovanej nie je možné uprieť snahu dlžné výživné uhradiť dodatočne, čo je zrejmé z toho, že dlh na výživnom voči Detskému charitnému domu Považská Bystrica uhradila v celom rozsahu a voči ÚPSVaR Námestovo ho z pôvodnej výšky 6.846,71 eur neuhradila v rozsahu 1.420,49 eur. Na druhej strane je potrebné uviesť, že obžalovanej nebolo možné v rámci súdneho konania poskytnúť ďalšie a ďalšie lehoty na zaplatenie dlžného výživného za účelom zániku trestnosti jej činu podľa § 86 Tr. zákona. Obžalovaná mala uhrádzať výživné na svoje 3 deti v minimálnej výške a aj napriek tomu jej dlh na výživnom dosiahol pomerne vysokú hodnotu preto, že si svoju zákonnú povinnosť neplnila dlhú dobu. Ak by si túto povinnosť plnila priebežne (čo vzhľadom na vyššie uvedené mohla), nepochybne by dlh nedosiahol takú výšku, ako dosiahol a bolo by jednoduchšie ho splatiť. S ohľadom na vyššie uvedené a najmä na evidentnú snahu obžalovanej dlh na výživnom uhradiť, súd rozhodol o podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody a určil obžalovanej skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, v rámci ktorej jej uložil aj povinnosť zaplatiť podľa svojich schopností zameškané výživné. 2 roky je dostatočne dlhá doba na to, aby obžalovaná zameškané výživné zaplatila a aby tak súd po uplynutí skúšobnej doby mohol rozhodnúť, že sa v skúšobnej dobe osvedčila. Zároveň je potrebné uviesť, že obžalovanej nebolo možné uložiť iný alternatívny druh trestu k trestu odňatia slobody vzhľadom na jej osobnú situáciu - žije v zahraničí, je invalidná, čo vylučuje uloženie trestu povinnej práce a jej majetková situácia neumožňuje uloženie peňažného trestu, keďže aj dlžné výživné je čiastočne uhrádzané exekučnými zrážkami z invalidného dôchodku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Svidník.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Trestnosť trestného činu zaniká aj vtedy, ak ide o trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207, ak trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu.